

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО
Кафедра «Бізнес-консалтингу та міжнародного туризму»

ЗАТВЕРДЖУЮ

в.о.зав. кафедри, д.е.н., доцент

_____ С.В. Кальченко

«_____» _____ 2019р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Міжнародна економіка II»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»
зі спеціальності 051 «Економіка»
факультет економіки та бізнесу

2019 – 2020 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна економіка II» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 051«Економіка». – Мелітополь, ТДАТУ ім. Д. Моторного - 13 с.

Розробник: к.е.н., доцент Краснодєд Т.Л.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри бізнес-консалтингу та міжнародного туризму

Протокол № __ від «__» _____ 201_ року

в.о.зав. кафедри бізнес-консалтингу та міжнародного туризму

д.е.н, доцент _____ С.В.Кальченко

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу

Протокол № _____ від «_____» _____ 201__ року

Голова, доц. _____ А.А. Костякова

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 6	Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки» (шифр і назва)	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 180	Спеціальність: 051 «Економіка»	Курс	Семестр
Змістових модулів – 2		3, 1С	5
		2	3
Тижневе навантаження: Аудиторних занять – 9 год. Самостійної роботи студента – 4 год.	Ступінь вищої освіти: «Бакалавр»	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	20 год.
		Лабораторні заняття	-
		Практичні заняття	40 год.
		Семінарські заняття	-
		Самостійна робота	120 год.
		Форма контролю: екзамен	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу - формування теоретичних знань, умінь і практичних навичок у галузі міжнародної економіки, форм, методів та механізмів реалізації міжнародних економічних відносин.

Завдання курсу - вивчення сутності міжнародної економічної системи та закономірностей її розвитку, методів аналізу політико-правового, економічного, соціально-культурного середовища та інфраструктури міжнародної економічної діяльності; набуття знань про регулювання міжнародних економічних відносин, міжнародну валютну систему, методологію міжнародних розрахунків, процеси міжнародної економічної інтеграції; набуття вмій використовувати одержані знання у практичній зовнішньоекономічній діяльності України.

Предметом курсу є міжнародні економічні відносини, закони, закономірності, фактори, результати функціонування світового господарства та його головних складових частин в контексті еволюції людського суспільства.

У результаті вивчення дисциплін студент повинен:

Знати:

- теоретичні основи світової економіки як цілісної системи та головних її суб'єктів;
- особливості ринкових механізмів міжнародної економіки;
- галузеву структуру міжнародної економічної системи;
- регіонально-територіальну сферу світової економіки;
- глобальні проблеми світової економіки;
- теоретичну базу міжнародної економічної політики тощо.

Вміти:

- розкривати теоретичні основи світової економіки та міжнародних економічних відносин;
- аналізувати сучасні тенденції світової економіки;
- характеризувати міжнародні ринки товарів і послуг, фінансів, інвестицій, технологій та праці;
- розрізняти особливості міжнародних фінансово-економічних, торговельних територіальних угруповань;
- орієнтуватися в глобальних проблемах світової економіки тощо.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ

В еволюції міжнародних економічних знань можна виділити декілька етапів, починаючи від зародження міжнародно-економічної проблематики і закінчуючи виділенням світової економіки в окрему дисципліну. Як самостійна наука міжнародна економіка виникла і почала активно розвиватися в середині 20-го сторіччя. Вона є галуззю фундаментальної економічної науки, що вивчає світове господарство як систему, його основні складові (регіональні об'єднання країн, світові ринки, міжнародні економічні організації тощо), а також міжнародні економічні процеси та явища.

Знання майбутніми фахівцями основ міжнародних економічних відносин сприятиме розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України з іншими державами світу, посиленню її авторитету у міжнародному економічному співробітництві, скорішому вирішенню соціально-економічних завдань, що стоять перед державою. Активний розвиток міжнародних економічних зв'язків не лише сприятиме економічному зростанню, а й дасть змогу підтримувати і зміцнювати мирні взаємовідносини з державами світового співробітництва, знімати міжнародну напруженість, створювати систему колективної економічної безпеки.

Вивчення курсу міжнародної економіки в кінцевому підсумку дасть змогу студентам економічного напрямку вільно орієнтуватися в теорії та практиці світових економічних відносин та всебічно аналізувати тенденції в економіці зарубіжних країн і окремих регіонів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ТИПОЛОГІЧНА ТА РЕГІОНАЛЬНО-ІНТЕГРАЦІЙНА СТРУКТУРА КРАЇН СВІТУ

Тема 1. Класифікація країн у світовій економіці

- 1.1. Варіанти типологічної класифікації країн світу
- 1.2. Регіональна класифікація країн світу
- 1.3. Регіонально-інтеграційна класифікація країн світу

Література: [1], [4], [5], [8], [10]

Тема 2. Інтеграційні та глобалізаційні виміри світової економічної системи

- 2.1. Інтеграційні процеси в системі світового господарства
- 2.2. Глобальний вимір інтеграції
- 2.3. Регіональний вимір інтеграції
- 2.4. Глобалізація сучасної світової економіки: сутність, ознаки
- 2.5. Прояви та складові метасистеми глобалізації
- 2.6. Відкритість національної економіки в контексті глобалізації

Література: [1], [6], [11], [12], [14]

Тема 3. Типологічна структура країн світу: країни з різним рівнем розвитку економіки

- 3.1. Економічно розвинуті країни

3.2. Країни з перехідною економікою

3.3. Країни, що розвиваються

Література: [4], [5], [10], [13]

Тема 4. Регіональні інтеграційні угруповання в Європі

4.1. Особливості еволюції інтеграційних процесів у Європі

4.2. Європейський Союз (ЄС)

4.3. Європейська асоціація вільної торгівлі (ЄАВТ)

4.4. Співдружність Незалежних Держав (СНД)

4.5. Організація Чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС)

Література: [3], [6], [7], [8], [12]

Тема 5. Регіональні інтеграційні угруповання в Азії, Північній та Південній Америці й Африці

5.1. Регіональні організації в Азії та Азіатсько-Тихоокеанському регіоні

5.2. Регіональні організації в Північній та Південній Америці

5.3. Інтеграційні угруповання в Африці

Література: [1], [6], [11], [12], [14]

Тема 6. Формування міжнародних стратегій економічного розвитку України в умовах сучасних вимірів. Інтеграційні напрями України

6.1. Фактори економічного розвитку України

6.2. Позиції України на міжнародних ринках

6.3. Проблеми та перспективи міжнародних стратегій економічного розвитку України

6.4. Україна в організаціях глобального типу

6.5. Європейський вибір України

6.6. Україна в міжнародних регіональних організаціях

Література: [2], [3], [6], [8], [10], [11]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ В СВІТОВОМУ ГОСПОДАРЬСЬКОМУ ПРОСТОРИ

Тема 7. Міжнародні організації як регулятор міжнародних економічних відносин

7.1. Поняття та регулююча роль міжнародних економічних організацій

7.2. Типологія міжнародних економічних організацій

7.3. Основні етапи формування системи міжнародних організацій та хронологія їх утворення

7.4. Функціональна структура міжнародних організацій

Література: [1], [7], [13], [14]

Тема 8. Міжнародні організації глобального рівня

8.1. Міжнародні міжурядові організації глобального типу (ООН)

8.2. Організації загальної компетенції

8.3. Глобальні організації неурядового типу

Література: [2], [6], [7], [13]

Тема 9. Регулювання міжнародних економічних відносин на галузевому рівні: сектори виробничої сфери

9.1. Організації з регулювання в галузі промисловості й енергетики

9.2. Організації з регулювання в галузі сільського господарства й продовольства

9.3. Організації з регулювання в галузі транспорту й зв'язку

Література: [7], [8], [11], [13]

Тема 10. Регулювання міжнародних економічних відносин на галузевому рівні: соціальна сфера

10.1. Міжнародна організація праці (МОП)

10.2. Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки й культури (ЮНЕСКО)

10.3. Світова туристська організація (СТО)

10.4. Світова організація охорони здоров'я (СООЗ)

Література: [2], [7], [9], [11]

Тема 11. Міжнародне регулювання на галузевому рівні: торговельні відносини

11.1. Світова організація торгівлі (СОТ)

11.2. Конференція Організації Об'єднаних Націй з торгівлі й розвитку (ЮНКТАД)

11.3. Міжнародний торговельний центр ЮНКТАД/СОТ (МТЦ)

11.4. Комісія Організації Об'єднаних націй з прав міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ)

11.5. Міжнародні організації з урегулювання світових товарних ринків

Література: [7], [8], [10], [13]

Тема 12. Міжнародне регулювання фінансової сфери

12.1. Сучасна система міжнародних валютно-кредитних організацій

12.2. Міжнародний валютний фонд (МВФ)

12.3. Група Світового банку (СБ)

12.4. Регіональні банки розвитку

12.5. Банк міжнародних розрахунків (БМР)

Література: [1], [2], [7], [9], [11]

Заклучення

Вивчивши конкретні аспекти міжнародної економіки, студенти економічних спеціальностей зможуть краще зрозуміти сучасні світогосподарські проблеми, прогнозувати їхнє наукове вирішення. Зроблений теоретико-практичний огляд міжнародних економічних відносин дасть змогу сформуванню економічне практично орієнтоване інтернаціональне мислення. Дослідження економіки України у зіставленні з економікою інших держав допоможе узагальнити досвід світогосподарського розвитку, зрозуміти сучасний стан економіки світу, визначити її ціннісні орієнтири, варіанти та альтернативні шляхи розвитку на майбутнє.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			годин				
			лк.	лаб.	пр.	СРС	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ТИПОЛОГІЧНА ТА РЕГІОНАЛЬНО-ІНТЕГРАЦІЙНА СТРУКТУРА КРАЇН СВІТУ							
1	лекція	Теми 1-2. Класифікація країн у світовій економіці. Інтеграційні та глобалізаційні виміри світової економічної системи	2	-	-	-	-
	практика	Теми 1-2. Класифікація країн у світовій економіці. Інтеграційні та глобалізаційні виміри світової економічної системи	-	-	4	-	3
	самостійна робота	Теми 1-2. Класифікація країн у світовій економіці. Інтеграційні та глобалізаційні виміри світової економічної системи	-	-	-	10	2
2	лекція	Тема 3. Типологічна структура країн світу: країни з різним рівнем розвитку економіки	2	-	-	-	-
	практика	Тема 3. Типологічна структура країн світу: країни з різним рівнем розвитку економіки	-	-	4	-	3
	самостійна робота	Тема 3. Типологічна структура країн світу: країни з різним рівнем розвитку економіки	-	-	-	10	2
3	лекція	Тема 4. Регіональні інтеграційні угруповання в Європі	2	-	-	-	-
	практика	Тема 4. Регіональні інтеграційні угруповання в Європі	-	-	4	-	3
	самостійна робота	Тема 4. Регіональні інтеграційні угруповання в Європі	-	-	-	10	2
4	лекція	Тема 5. Регіональні інтеграційні угруповання в Азії, Північній та Південній Америці й Африці	2	-	-	-	-
	практика	Тема 5. Регіональні інтеграційні угруповання в Азії, Північній та Південній Америці й Африці	-	-	4	-	3
	самостійна робота	Тема 5. Регіональні інтеграційні угруповання в Азії, Північній та Південній Америці й Африці	-	-	-	10	2
5	лекція	Тема 6. Формування міжнародних стратегій економічного розвитку України в умовах сучасних вимірів. Інтеграційні напрями України	2	-	-	-	-
	практика	Тема 6. Формування міжнародних стратегій економічного розвитку України в умовах сучасних вимірів. Інтеграційні напрями України	-	-	4	-	3
	самостійна робота	Тема 6. Формування міжнародних стратегій економічного розвитку України в умовах сучасних вимірів. Інтеграційні напрями України	-	-	-	10	2

		України в умовах сучасних вимірів. Інтеграційні напрями України						
6, 7	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК I	-	-	-	10	-	
	ПМК I	Підсумковий контроль за змістовим модулем I	-	-	-	-	10	
Всього за змістовий модуль I – 90 год.			10	-	20	60	35	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ В СВІТОВОМУ ГОСПОДАРЬСЬКОМУ ПРОСТОРИ								
8	лекція	Теми 7-8. Міжнародні організації як регулятор міжнародних економічних відносин. Міжнародні організації глобального рівня	2	-	-	-	-	
	практика	Теми 7-8. Міжнародні організації як регулятор міжнародних економічних відносин. Міжнародні організації глобального рівня	-	-	4	-	3	
	самостійна робота	Теми 7-8. Міжнародні організації як регулятор міжнародних економічних відносин. Міжнародні організації глобального рівня	-	-	-	10	2	
9	лекція	Тема 9. Регулювання міжнародних економічних відносин на галузевому рівні: сектори виробничої сфери	2	-	-	-	-	
	практика	Тема 9. Регулювання міжнародних економічних відносин на галузевому рівні: сектори виробничої сфери	-	-	4	-	3	
	самостійна робота	Тема 9. Регулювання міжнародних економічних відносин на галузевому рівні: сектори виробничої сфери	-	-	-	10	2	
10	лекція	Тема 10. Міжнародне регулювання на галузевому рівні: торговельні відносини	2	-	-	-	-	
	практика	Тема 10. Міжнародне регулювання на галузевому рівні: торговельні відносини	-	-	4	-	3	
	самостійна робота	Тема 10. Міжнародне регулювання на галузевому рівні: торговельні відносини	-	-	-	10	2	
11	лекція	Тема 11. Регулювання міжнародних економічних відносин на галузевому рівні: соціальна сфера	2	-	-	-	-	
	практика	Тема 11. Регулювання міжнародних економічних відносин на галузевому рівні: соціальна сфера	-	-	4	-	3	
	самостійна робота	Тема 11. Регулювання міжнародних економічних відносин на галузевому рівні: соціальна сфера	-	-	-	10	2	
12	лекція	Тема 12. Міжнародне регулювання фінансової сфери	2	-	-	-	-	
	практика	Тема 12. Міжнародне регулювання фінансової сфери	-	-	4	-	3	

	самостійна робота	Тема 12. Міжнародне регулювання фінансової сфери	-	-	-	10	2
13, 14	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК II	-	-	-	10	-
	ПМК II	Підсумковий контроль за змістовим модулем II	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 2 – 90 год.			10	-	20	60	35
Екзамен							30
Всього з навчальної дисципліни – 180 год.							100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

1. Варіанти типологічної класифікації країн світу
2. Регіональна класифікація країн світу
3. Регіонально-інтеграційна класифікація країн світу
4. Інтеграційні процеси в системі світового господарства
5. Глобальний вимір інтеграції
6. Регіональний вимір інтеграції
7. Глобалізація сучасної світової економіки: сутність, ознаки
8. Прояви та складові метасистеми глобалізації
9. Відкритість національної економіки в контексті глобалізації
10. Економічно розвинуті країни
11. Країни з перехідною економікою
12. Країни, що розвиваються
13. Особливості еволюції інтеграційних процесів у Європі
14. Європейський Союз (ЄС)
15. Європейська асоціація вільної торгівлі (ЄАВТ)
16. Співдружність Незалежних Держав (СНД)
17. Організація Чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС)
18. Регіональні організації в Азії та Азіатсько-Тихоокеанському регіоні
19. Регіональні організації в Північній та Південній Америці
20. Інтеграційні угруповання в Африці
21. Фактори економічного розвитку України
22. Позиції України на міжнародних ринках
23. Проблеми та перспективи міжнародних стратегій економічного розвитку України
24. Україна в організаціях глобального типу
25. Європейський вибір України
26. Україна в міжнародних регіональних організаціях

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

1. Поняття та регулююча роль міжнародних економічних організацій
2. Типологія міжнародних економічних організацій

3. Основні етапи формування системи міжнародних організацій та хронологія їх утворення
4. Функціональна структура міжнародних організацій
5. Міжнародні міжурядові організації глобального типу (ООН)
6. Організації загальної компетенції
7. Глобальні організації неурядового типу
8. Організації з регулювання в галузі промисловості й енергетики
9. Організації з регулювання в галузі сільського господарства й продовольства
10. Організації з регулювання в галузі транспорту й зв'язку
11. Міжнародна організація праці (МОП)
12. Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки й культури (ЮНЕСКО)
13. Світова туристська організація (СТО)
14. Світова організація охорони здоров'я (СООЗ)
15. Світова організація торгівлі (СОТ)
16. Конференція Організації Об'єднаних Націй з торгівлі й розвитку (ЮНКТАД)
17. Міжнародний торговельний центр ЮНКТАД/СОТ (МТЦ)
18. Комісія Організації Об'єднаних націй з прав міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ)
19. Міжнародні організації з урегулювання світових товарних ринків
20. Сучасна система міжнародних валютно-кредитних організацій
21. Міжнародний валютний фонд (МВФ)
22. Група Світового банку (СБ)
23. Регіональні банки розвитку
24. Банк міжнародних розрахунків (БМР)

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Білоцерківець В. В., Завгородня О. О., Лебедева В. К. та ін. Міжнародна економіка. Підручник./ За ред. А. О. Задої, В. М. Тарасевича – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 416 с.
2. Глобальна торгова система: розвиток інститутів, правил, інструментів СОТ: Монографія/ За ред. Циганкової Т.М. – К.: КНЕУ, 2003. – 660 с.
3. Європейський проект та Україна: монографія / А. В. Єрмолаєв, Б. О. Парахонський, Г. М. Яворська, О. О. Резнікова та ін. – К. : НІСД, 2012. – 192 с.
4. Економіка зарубіжних країн. / За ред.: Козака Ю.Г., Ковалевського В.В., Осипова В.М.– 3-тє вид. перероб. та доп. Навч. пос.— К.: Центр учбової літератури, 2007. — 544 с.
5. Козак Ю.Г., Ковалевський В.В., Лебедева С.Н., Бикова М.Є., Логвінова Н.С., Воронова О.В. Економіка зарубіжних країн: Навч. посібник. Видання 4-е, перероб. та доп. – Київ: «Центр учбової літератури», 2013, 292 с.
6. Лук'яненко Д.Г. Економічна інтеграція і глобальні проблеми сучасності: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2005. – 203 с.

7. Міжнародні організації: Навч. посібник/За ред. Козака Ю.Г., Ковалевського В.В., Логвінової Н.С. – К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 223 с.

8. Міжнародні стратегії економічного розвитку: навч. пос. [для студ. вищ. навч.закл.]/ [Ю. Г. Козак, В. В. Ковалевський, Н. С. Логвінова та ін.]; За редакцією Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, І. В. Ліганенко: – [2-ге вид.]– К.: Центр учбової літератури, 2009. – 356 с.

9. Міжнародна торгівля. 4-те вид. перероб. та доп. Підручник. / За ред. Козака Ю. Г., Логвінової Н. С., Барановської М. І. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 512 с.

10. Международные стратегии экономического развития: Учеб. пособие / Под ред. Ю.В. Макогона. –К.: Знання, 2007. – 461 с.

11. Новицький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України: Підручник. – К.: КНЕУ, 2003. – 948 с.

12. Стратегії економічного розвитку в умовах глобалізації: Монографія / За ред. Лук'яненка Д.Г. – К. – 2001. – 538 с.

13. Управление внешнеэкономической деятельностью: Учебн. пособие/ Под ред. Кредисова А.И., Березовского С.Н., Волошина В.В.– К.: Феникс, 1996. – 420 с.

14. Філіпенко А.С., Рогач О.І., Шнирков О.І. та ін. Світова економіка:Підручник. – К.: Либідь, 2000. – 582 с.

Допоміжна

15. История США: В 4 т./ Под ред. Г. Севастьянова. – М., 1983

16. Карпинський І. Нові індустріальні країни. Хто вони? – К., 1990

17. Корецький І. С. Дещо про минуле, недавнє минуле та сучасне української економіки. – К., 1995

18. Крип'якевич І. Всесвітня історія: В 3 кн. – К., 1995

19. Крип'якевич І. Історія України. – Львів, 1995

20. Лановик Б., Матисякевич З., Матейко Р. Історія Господарства: Україна і світ: Підручник. – К., 1995

21. Лановик Б. Д., Матисякевич З. М., Матейко Р.М. Економічна історія України і світу: Підручник/ За ред. Б.Д. Лановика. - 5-те вид., стер. – К.: Вікар, 2002

22. Лановик Б. Д., Лазарович М. В. Економічна історія: Курс лекцій. – 4-те вид., перероб. і доп. – К.: Вікар, 2003

23. Міжнародні економічні відносини: Історія міжнародних відносин: Підручник/ За ред. А. Філіпенка. – К., 1992

24. Павленко Ю. Історія світової цивілізації. Соціокультурний розвиток людства: Навч. посіб. – К., 1996

25. Пивовар С., Слюсаренко А., Стельмах С. Всесвітня історія. Новітній період. 1945-1997р.р. – К., 1998

26. Субтельний О. Україна: Історія / Пер.з англ..Ю.І. Шевчука; Вст. ст. С.В. Кульчицького.- 2-е вид. —К.: Либідь, 1992

27. Терещенко Ю. Україна і європейський світ: Нарис історії від утворення Старокиївської держави до кінця XVI ст.: Навч. посіб. – К., 1996

28. Україна і світ: історія господарства від первісної доби і перших цивілізацій до становлення індустріального суспільства: Навч. посіб./ За ред. Б.Д. Лановика. – К., 1994
29. Царенко О. М., Захарчук А.С. Економічна історія України і світу. Курс лекцій: Навчальний посібник. – Суми: Видавництво «Університетська книга», 2000
30. Чайковський В. Економічна історія світу і України: Навч. посіб. – Тернопіль, 1997
31. Эглау Х. Борьба гигантов. Экономическое соперничество Европы, США, Японии. – М., 1986
32. Экономическая история зарубежных стран: Курс лекций/ Н. Полетаева, В. Голубович, Л. Пашкевич и др.; Под общ. ред. В. Голубовича. – Минск, 1997
33. Экономическая история: Исследования, историография, полемика. – М., 1992
34. Экономическая история капиталистических стран. Учебное пособие./Под ред. Полянського Ф. Я., Жамина В. А. – М.: МГУ, 1986
35. Экономическая история капиталистических стран. Уч. Пособ./ Под ред. Чунтулова В. Т., Сарычева В. Г. – М.: Высшая школа, 1987
36. Экономика зарубежных стран. Капиталистические и развивающиеся страны. – М., 1990
37. Япония: экономика, политика, история. – М., 1989

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ <http://nip.tsatu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри БКМТ
4. Сайт кафедри БКМТ <http://feb.tsatu.edu.ua/department/department-of-economics/>
5. Джерела Інтернет